

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret	Dato: 17.01.04
FRA: Høgskoledirektøren	Arkiv: 04/3771-512
	HS-sak: 002-2005

SAK: FASTSETTING AV OPPTAKSTALL STUDIEÅRET 2005/2006

Tidl. sak(er): 14/04, 45/04, 67/04 og 70/04

Kopi til:

Vedlegg:

1. Tildelingsbrev fra UFD, datert 20.12.04
Brev med tilbakemelding fra de enkelte avdelinger:
2. Brev fra SFS til avdelingene, datert 16.12.04
3. Brev fra AFT, datert 07.01.05
4. Brev fra AHS, datert 04.01.05 (sammen med ASP) og 07.01.05
5. Brev fra AITeL, datert 10.01.05
6. Brev fra ALT, datert 10.01.05, og e-post datert 11.01.05
7. Brev fra AMMT, datert 08.01.05
8. Brev fra ASP, datert 04.01.05 (sammen med AHS), 10.01.05 og 12.01.05
9. Brev fra TØH, datert 07.01.05
10. Tabell med oversikt over opptakstall for perioden 2004 - 2010

Bakgrunn

Bakgrunn

Høgskolestyret må hvert år fastsette tall for opptak av nye studenter til høgskolens utdanninger. Alle studier er i utgangspunktet åpne, men § 39 i universitets- og høgskoleloven gir styret selv mulighet til å regulere adgangen når kapasitets- eller ressurs hensyn gjør dette nødvendig. Til grunn for fastsetting av opptakstall ligger blant annet:

- Studieplassendringer fra UFD i tildelingsbrev.
- Høgskolestyrets vedtak om fordeling av studieplasser for 2004, jf sak 14/04.
- Aktivitetskrav.
- Strategiske plasser.

Studieplassendringer

Spesielt for studieåret 2005/2006 er en forholdsvis stor nedskjæring i antall studieplasser, jf. tildelingsbrevet fra UFD. Problematikken knyttet til nedskjæringene ble drøftet av høgskolestyret både i november og desember, og følgende vedtak ble fattet i det siste møtet (sak 70/2004):

”Økningen i antall studieplasser på ingeniørutdanning legges til AFT for 2005. Avdelingene må fremme forslag om fordeling på programmer i henhold til fristene i siste del av vedtaket.

På bakgrunn av departementets pålegg om reduksjon i studieplasser, tar Styret sikte på at reduksjonen på 135 studieplasser tas på følgende måte:

*AHS må redusere med 49 studieplasser
TØH må redusere med 22 studieplasser
AITeL må redusere med 11,5 studieplasser
AMMT må redusere med 13,5 studieplasser
ASP må redusere med 19 studieplasser
ALT må redusere med 20 studieplasser*

Styret forutsetter at ingen av disse utdanningene med pålagte aktivitetskrav blir redusert i en slik grad at det nødvendiggjør søknad om reduksjon i kravene.

Styret gir avdelingene frist til 10. januar 2005 for å fremme forslag om på hvilke program hver enkelt avdeling vil ta reduksjonene i antall studieplasser, slik at det blir mulig å behandle en sak om opptakstill for studieåret 2005-06 i Styrets møte i januar 2005. Avdelingene må fremme to alternative forslag til vedtak. I utarbeidelsen av forslagene må avdelingene legge vekt på søkertilgangen, tilgang til praksisplasser, arbeidsmarkedet, muligheten for kostnadsreduksjon og sammenhengen med strategiske satsningsområder.”

Seksjon for studier, FoU og samfunnskontakt sendte et brev til avdelingene med informasjon om dette styrevedtaket, samt en e-post til dekanene der de ble bedt om å søke om strategiske studieplasser i samme sak.

Det er kommet tilbakemelding fra alle avdelingene, og høyskoleledertøren vil oppsummere forslagene fra hver avdeling litt senere i denne saken.

Aktivitetskrav 2005/2006

I tildelingsbrevet til høgskolen har UFD fastsatt følgende aktivitetskrav for 2005/2006 (produserte 60-studiepoengsenheter i første årstrinn):

Sykepleierutdanning	205	Bioingeniørutdanning	39
Fysioterapeututdanning	57	Audiografutdanning	34
Ergoterapeututdanning	78	Vernepleierutdanning	69
Radiografutdanning	26	Døvetolk	32

Det er ingen endringer i aktivitetskravene i forhold til inneværende studieår.

Avdelingenes innspill

Avdeling for helse- og sosialfag

Avdelingen fremmer to forslag til hvordan nedskjæringen skal gjennomføres, men sier at kun ett av dem er aktuelt. Dette forslaget innebærer at reduksjonen tas over tre år på to grunnutdanninger. Det foreslås at det reduseres med ca 10 studieplasser på ergoterapeututdanningen og ca sju på sosionomutdanningen per år i tre år. Når det gjelder ev kutt på videreutdanningene, skriver avdelingen følgende: ”Fordi AHS har så få videreutdanninger, og fordi de videreutdanningene AHS tilbyr er pålagt sterke forvaltningsmessige bindinger, er en kombinasjon mellom 1 års og 3 års alternativene lite realistisk...Fordi AHS har så få aktuelle videreutdanninger som går over 1-2 år, er det også lite aktuelt å ta hele reduksjonen (49 plasser) alt første år.”

Det andre forslaget, som AHS selv sier er helt uaktuelt, innebærer en reduksjon med 12 plasser på ergoterapeututdanningen, 19 plasser på sosionomutdanningen og 18 plasser på barnevernspedagogutdanningen. AHS mener dette alternativet er uaktuelt fordi det vil true

selve grunnlaget for sosialfagutdanningene, i og med at man pga aktivitetskravene ikke kan kutte i helsefagutdanningene.

Avdeling for informatikk og e-læring

AITeL har som sitt foretrukne alternativ å legge ned 1-årig videreutdanning i data, samt redusere opptaket til dataingeniør med 1,5 studieplass. Til sammen utgjør dette 11,5 studieplasser. I det andre alternativet legges også 1-årig videreutdanning i data ned, og her reduserer man med 1,5 studieplass på bachelorstudiet Informatikk med spesialisering i drift av datasystemer.

Avdelingen skriver i et vedlegg til notatet at den er i gang med et toårig masterstudium i samarbeid med HiNT og IT-U i København. Høgskolestyret tildelte avdelingen strategiske studieplasser til dette studiet i 2004, og AITeL mener at disse studieplassene bør gjøres om til ordinære.

Avdeling for lærer- og tolkeutdanning

Avdelingen ønsker i utgangspunktet å foreta kuttet på 20 studieplasser på videreutdanning i spesialpedagogikk. Dette medfører at det ikke blir noen studieplasser på denne videreutdanningen i 2005. Avdelingen fremmer et alternativt forslag om å foreta kuttet over en rekke videreutdanningstilbud.

På bakgrunn av usikkerhet i forhold til søkertall og opptakssituasjon, ønsker avdelingen et vedtak som åpner for at rektor, i samråd med avdelingene, kan endre alternativ.

Avdelingen søker om strategiske studieplasser til følgende tiltak, i klart prioritert rekkefølge:

1. Mastergrad Grunnskolen Matematikkfag – 15 studieplasser.
2. Bachelor for 2-språklige lærere: Natur- og miljøfag 1 – 10 studieplasser.

Grunnlaget for å prioritere det nevnte masterstudiet ligger i det faktum at høgskolen ikke fikk tilslag på sin søknad om studieplasser til formålet. HiST, ved avdelingen, er tilknyttet det nasjonale satsingsprosjektet Bachelor for tospråklige lærere, og avdelingen ønsker å få tildelt studieplasser til den enheten som er planlagt for kommende studieår.

Avdeling for mat- og medisinsk teknologi

Det primære alternativet som AMMT skisserer, er å redusere opptakstallet på bioingeniør med fem plasser per år i tre år. Totalt over en treårsperiode vil dette utgjøre en reduksjon på 15 studieplasser. Alternativt skisseres en reduksjon på fem plasser på bioingeniør, fem plasser på næringsmiddel og tre plasser på radiograf. AMMT sier i sitt brev følgende: "For Avdelingen vil dette medføre en treårig reduksjon slik at det egentlig reduseres med 39 studieplasser over 3 år, med mindre det ikke fører til lavere frafall enn det som skjer i dag, eller at opptaket økes tilsvarende neste år".

Avdeling for sykepleie

ASP er innforstått med at høgskolestyret har bedt avdelingene fremme to alternative forslag til studieplassreduksjoner, men finner ikke å kunne fremme mer enn ett forslag. ASP foreslår at nedskjæringen på 19 studieplasser gjennomføres på grunnutdanningen og fordeles over en treårsperiode. Avdelingen mener at det departementale aktivitetskravet på 205 SPE vil kunne oppfylles selv med et redusert opptak.

Avdeling for teknologi

AFT har fått 13 nye studieplasser (omfordelt fra andre høyskoler)¹, og har beregnet at 13 heltidsekvivalenter gir et opptak på 15 ekstra studenter. Avdelingen ønsker å fordele disse med 10 plasser på Program for bygg og miljø og fem plasser på Program for maskin og logistikk. Dette begrunnes i en sterk økning i antall kvalifiserte primærseekere til studiene ved disse to programmene, og en forventning om fortsatt positiv utvikling.

Avdeling Trondheim økonomiske høyskole

TØH anbefaler at opptaket til MPA-studiet reduseres med 11 studieplasser. Hvis så skjer, må det innledes drøftinger med Høgskolen i Nord-Trøndelag både om spesialiseringsretningene i studiet, og om fordelingen mellom de to institusjonene.

Som et annet alternativ foreslår avdelingen en årlig reduksjon på sju studieplasser på bachelorutdanningen over en treårsperiode. Dette vil gi en samlet reduksjon på 21.

TØH søker samtidig om tildeling av strategiske studieplasser. Avdelingen søker om 20 SPE til MPA-studiet og 11 SPE til MSc i økonomi og administrasjon.

Høgskoledirektørens vurderinger

Det har vært en del uklarheter i forhold til om alle nedskjæringene måtte tas i år, eller om de kunne fordeles over flere år, for eksempel over treårige utdanninger. Denne uklarheten bærer også innspillene fra avdelingene preg av. Det er imidlertid brakt på det rene at departementet forutsetter at nedskjæringene gjennomføres i år, og høgskoledirektøren legger dette til grunn i den videre drøftingen.

Gjennom de tilpasningsverktøyene en har til rådighet, vil en tilstrebe og ha nådd et stabilt nivå når det gjelder opptakstill i løpet av 2007. Fram til da vil det bli noe ujevne opptakstill fra år til år for enkelte utdanninger. Dette gjelder for de treårige utdanningene der det skal foretas nedskjæring. Den vedlagte tabellen viser hvordan opptakstillene vil kunne bli i årene som kommer, gitt at høgskoledirektørens forutsetninger følges.

AHS

Høgskoledirektøren foreslår at nedskjæringene på AHS gjennomføres ved å foreta et permanent kutt på ergoterapeut- og sosionomutdanningene med hhv 10 og sju studieplasser. Dette utgjør 51 plasser over en treårsperiode. For å oppfylle nedskjæringskravet fra departementet, er det likevel nødvendig å redusere på flere utdanninger ved AHS i år, men dette vil bli justert opp igjen ved senere opptak.

En må påse tilstrekkelig opptak til å kunne oppfylle aktivitetskravene, og det er av den grunn ikke forsvarlig å foreta noe kutt på fysioterapeututdanningen. Under følger en nærmere redegjørelse av studieplass-situasjonen for audiografutdanningen.

Audiografutdanningen ved høgskolen har vært inne i en oppbyggingsperiode siden 2002. Høsten 2002 ble opptaket til denne utdanningen økt fra 20 til 40 studenter og samtidig ble studielengden utvidet fra to til tre år. Begge disse faktorene leder til et økt behov for studieplasser til audiografutdanningen. Høgskolestyret har i flere omganger knyttet som klar betingelse til kapasitetsutvidelsen, at denne primært måtte finansieres gjennom tilførsel fra departementet, subsidiært gjennom omdisponeringer fra helse- og sosialfagene for øvrig. Så langt har økningen både vært finansiert gjennom interne omdisponeringer og gjennom

¹ Endret fra 20 til 13 i endelig tildelingsbrev.

tilførsler fra UFD. Senest ved opptaket høsten 2004, omdisponerte en plasser til audiografutdanningen ved å unnlate å gjøre opptak til videreutdanningene i Smerte/smertebehandling og Veiledning og konsultasjonsmetodikk.

I felles brev fra ASP og AHS av 4. januar 2005 (vedlagt), angir avdelingene at UFD nå har gitt full dekning for studieplasser til kapasitetsoppbyggingen på audiografutdanningen. På denne bakgrunn ber avdelingene om at det i 2005 igjen blir gjort opptak til videreutdanningene i Smerte/smertebehandling og Veiledning og konsultasjonsmetodikk.

Høgskoledirektøren deler ikke avdelingenes oppfatning om at UFD nå har fullfinansiert økningen på audiografutdanning. I mars 2004 søkte høgskolen departementet om ytterligere tilførsel av 36 studieplasser (SPE) til denne utdanningen. En har ikke fått noe eksplisitt svar på denne søknaden, men konstaterer at det er tilført 18 SPE i statsbudsjettet for 2005. Til grunn for søknaden lå følgende oppstilling (nå utvidet med studieåret 2005/2006):

	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/2006
1. studieår	18 (18)	36 (18+ 18)	36 (18 + 18)	36 (18 + 18)	36 (18+18)
2. studieår	18 (18)	18 (18)	36 (18 + 18)	36 (18 + 18)	36 (18+18)
3. studieår				36 (18 + 18)	36 (18+ 18)

I tabellen er det angitt planlagt antall studenter for hvert år, og i parentes er det angitt hvordan disse plassene er finansiert. **Kursivert/fet** skrift representerer omdisponering fra sykepleie, **stor/fet skrift** omdisponering fra Smerte/smertebehandling og Veiledning/konsultasjonsmetodikk og normal skrift er direkte tildelte plasser fra UFD.

I utgangspunktet hadde Audiograf: $18+18 = 36$ studieplasser (SPE eller 40 måltall som det var den gangen). Med treårig studium og et årlig opptak på 36 SPE (40 personer) kreves det: $36+36+36 = 108$ studieplasser. Av disse 108 hadde vi 36 fra før, og vi har totalt fått tilført $18 \cdot 3$ fra UFD (2003, 2004 og 2005) - totalt 90. Det vil derfor fortsatt være et udekket behov på $108-90 = 18$ SPE høsten 2005.

Behovet kan dekkes enten gjennom fortsatt intern omdisponering, eller gjennom redusert opptak til utdanningen. Høgskoledirektøren ønsker ikke å redusere opptaket til audiografutdanningen nå. Dette bygger bl.a. på at det fortsatt kan være mulig å få dekket de siste 18 plassene gjennom statsbudsjettet for 2006. Derfor går en inn for at behovet for 18 plasser fortsatt dekkes gjennom å avstå fra opptak til Smerte/smertebehandling og Veiledning og konsultasjonsmetodikk høsten 2005. Prinsipielt mener høgskoledirektøren også at disse utdanningene bør søkes finansiert gjennom eksterne midler. En legger også til grunn at det vil ligge innenfor rektor fullmakt å foreta mindre endringer i fordelingen mellom ulike videreutdanninger.

Dersom en ikke får tilført plasser til Audiografutdanningen i 2006, vil det være naturlig å regulere opptaket til utdanningen slik at det blir i overensstemmelse med tilgangen på plasser fra høsten 2006.

AITel

Høgskoledirektøren foreslår at nedskjæringene på AITeL gjennomføres i henhold til avdelingens foretrukne alternativ.

ALT

Høgskoledirektøren anbefaler at kuttet ved ALT tas ved videreutdanningene, og at avdelingen selv vurderer hvilke videreutdanninger som får et redusert opptak i år.

I 2000 ble det gjort opptak til IKT-støttet lærerutdanning, en desentral variant med varighet på fem år. Dette studiet avsluttes nå til sommeren, og dette frigjør ca. 25 studieplasser. Høgskoledirektøren foreslår å benytte disse plassene til de to nye masterutdanningene ved ALT. Opptaket til disse studiene vil dermed kunne bli 15 plasser på matematikk-masteren og 10 plasser på norsk-masteren. I dette forslaget er opptaket til begge disse studiene satt til annet hvert år. Man vil måtte komme tilbake til om det skal bli slik på et seinere tidspunkt.

AMMT

Når det gjelder AMMT, har SFS drøftet saken muntlig med avdelingen, og kommet fram til en endring i forhold til de tidligere beskrevne alternativene. Pga rekrutteringssituasjonen til næringsmiddelteknologutdanningen og stort frafall underveis, foreslår nå høgskoledirektøren å legge opptakstallet til denne utdanningen på et permanent lavere nivå. Pga problemer knyttet til flytting for både radiograf- og bioingeniørutdanningene, er det ønskelig å redusere opptaket også til disse to utdanningene i år. Forslaget blir dermed å redusere opptaket på alle tre utdanningene dette året, for så å øke igjen for bio og rad de neste årene.

ASP

Forslaget til ASP innenbærer at reduksjonen gjennomføres over tre år, og høgskoledirektøren ser seg derfor nødt til å gå inn for et justert forslag som også får betydning for videreutdanningene. Det foreslås derfor å kutte både i grunnutdanningen og videreutdanningene. Fem studieplasser tas fra Helsesøsterutdanningen, mens grunnutdanningen dekker inn det resterende studieplasskuttet på fire studieplasser. Det foreslås et permanent kutt på sykepleierutdanningen.

AFT

Høgskoledirektøren går inn for forslaget til AFT om hvordan de omfordelte studieplassene benyttes. I samtale med avdelingen ble det presisert at de fem ekstra plassene til Program for maskin og logistikk, benyttes til økt opptak på maskin. En foreslår å opprettholde opptaket på realfagskurset også dette året til tross for usikkerhet i forbindelse med opptakskrav og tilleggspoeng for høyere utdanning. Dersom det blir endrede rammevilkår i forhold til tidligere år, må en neste år vurdere om det skal gjøres ordinært opptak til dette kurset.

TØH

Det er problematisk å godta avdelingens ønske om nedskjæringer på MPA-studiet, i og med at de tidligere tildelte studieplassene til dette studiet er strategiske plasser. Det har vært et høyere opptak enn hva antall studieplasser skulle tilsi, men det forhøyede opptaket finansierer avdelingen selv. På bakgrunn av dette anbefaler høgskoledirektøren å ta hele kuttet på grunnutdanningen.

Når det gjelder MSc, velger en å sette 45 som opptakstall i stedet for 52, slik tilfelle var i 2004. TØH har hatt tradisjon på å sette opptakstallene langt høyere enn antallet tilgjengelige studieplasser tilsier, fordi de blant annet har innbakt frafall osv i tallene.

For Msc foreslår høgskoledirektøren å fastsette et opptakstall i samsvar med tilgjengelige studieplasser. For grunnutdanningene vil høgskoledirektøren vurdere en lignende endring fra høsten 2006. Her dekker basisfinansieringen et opptak på 204 studenter, og ikke 240 som opptakstallet skulle tilsi.

Strategiske studieplasser

Det er for studieåret 2005/2006 57 strategiske studieplasser til disposisjon, og ALT og TØH har søkt om tildeling av slike. I tillegg nevner som tidligere sagt AITeL at det fortsatt er et behov for studieplasser til sin masterutdanning. Høgskoledirektøren går inn for tildeling til MPA-studiet (TØH og AHS), masterstudiet i softwareutvikling (AITeL) og videreutdanning i Aldring og eldreomsorg (ASP). Høgskolestyret vedtok i junimøtet i 2004 følgende i sak 45:

- ”1. Høgskolestyret er innstilt på å sikre en rimelig finansiering av MPA – studiet innenfor samarbeidsavtalen med CBS for budsjettårene 2005 og 2006.
 2. Høgskolestyret vil sette av 22.5 studiepoengenheter fra de totalt 57 frie studiepoengenheterne(SPE) til MPA – studiet.
-”

På grunn av oppstart i vårsemesteret, har en vært nødt til å beregne et opptakstall som tar høyde for helårsvirkninger for dette studiet. 31 av studieplassene tildeles TØH og fem tildeles AHS for MPA-studiet.

Tildelingen til Aldring og eldreomsorg blir 15 studieplasser (13 SPE) og til masterstudiet i softwareutvikling åtte studieplasser (12 SPE).

Behovet for studieplasser til de nye masterutdanningene ved ALT, vurderes som dekket gjennom de 25 frigjorte plassene fra desentral IKT-støttet lærerutdanning som avsluttes dette semesteret. Høgskoledirektøren finner ikke å kunne tildele strategiske studieplasser til Natur- og miljøfag 1.

Tabellene i det videre angir opptakstall fra og med studieåret 2005/2006 til og med studieåret 2008/2009. Høgskoledirektøren har valgt å angi opptakstall for flere år for å synliggjøre effekten av nedskjæringene i år, og en har også valgt å synliggjøre hva som er de strategiske studieplassene (lilla). Vedtak i saken gjelder selvsagt kun for opptaket høsten 2005.

Forslag til vedtak

1. Med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler, § 39, fastsettes opptaksregulering for studieåret 2005/2006 for de enkelte avdelinger i henhold til tabell 1. Høgskolestyret tar opptakstallene for de påfølgende år til etterretning.
2. Vedtatte opptakstall gir ikke grunnlag for endring av budsjett eller utdanningskapasitet.
3. Opptak som fører til overoppylling av studieplasser gir ikke bindinger for senere tildeling av budsjett eller utdanningskapasitet.
4. Rektor gis fullmakt til å godkjenne mindre endringer i de fastsatte opptakstall.